

Sygn. akt III AUz 297/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Iwona Krzeczowska-Lasoń (spr.)

Sędziowie: SA Małgorzata Gerszewska

SA Aleksandra Urban

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2013 r. w Gdańsku na posiedzeniu niejawnym

sprawy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z udziałem zainteresowanych (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

o wymiar składek

na skutek zażalenia (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku - VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 czerwca 2013 r., sygn. akt VII U 1349/12

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie i podjąć zawieszono postępowanie w sprawie;
2. pozostawić rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego przed Sądem Apelacyjnym w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Sygn. akt III AUz 297/13

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku – VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

postanowieniem z dnia 28 czerwca 2013 r., sygn. akt VII U 1349/12 odmówił podjęcia zawieszono postępowania w sprawie (pkt 1) i zmienił podstawę zawieszenia z art. 178 k.p.c. na art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. (pkt 2).

W uzasadnieniu wskazano, że prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Gdańsku postępowanie zostało zawieszono na podstawie art. 178 k.p.c. na zgodny wniosek stron. Natomiast faktycznie postępowanie winno być zawieszono w oparciu o przepis art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., albowiem rzeczywistym powodem, dla którego złożono zostały wnioski o zawieszenie postępowania było oczekiwanie na prawomocne zakończenie postępowania w sprawach VII U 1082/12 oraz VII U 1083/12, opartych na analogicznej podstawie faktycznej i prawnej. Wynik tych postępowania będzie miał wpływ na rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, albowiem przesądzi co od zasady kwestie związane z wymiarem składek

na obowiązkowe ubezpieczenia zainteresowanych zatrudnionych u płatnika składek (...) sp. z o. o. w G.. Postępowanie w ww. sprawach nie zostało prawomocnie zakończone.

Zażalenie na postanowienie wywiódł zainteresowany (...) spółka z o.o. z siedzibą w G. wnosząc o jego uchylenie przez Sąd pierwszej instancji w trybie art. 395 § 2 k.p.c. i podjęcie postępowania w sprawie, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz zainteresowanej spółki kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił Sądowi naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść postanowienia, tj. art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez uznanie, że rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego oraz art. 181 k.p.c. poprzez niepodjęcie postępowania zawieszono na zgodny wniosek stron.

W uzasadnieniu zainteresowany wskazał, że Sąd Okręgowy w Gdańsku w sposób nieuzasadniony odmówił podjęcia zawieszono postępowania w sprawie oraz zmienił podstawę zawieszono z art. 178 k.p.c. na art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c.

W przedmiotowej sprawie nie zachodzi okoliczność polegająca na tym, że brak uzyskania przedsądu uniemożliwia wyrokowanie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zainteresowanego (...) spółki z o.o. z siedzibą w G. zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy rozpoznający sprawę w ramach art. 182 § 1 k.p.c. uznał, że inna była rzeczywista przyczyna zawieszono postępowania i zmienił postawę prawną zawieszono (pkt 2 zaskarżonego postanowienia) z art. 178 k.p.c. na art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., przyjmując, że rzeczywistym powodem zawieszono postępowania było oczekiwanie na prawomocne zakończenie postępowania w sprawach VII U 1082/12 oraz VII U 1083/12, opartych na analogicznej podstawie faktycznej i prawnej, a skoro postępowanie w powyższych sprawach nie zostało prawomocnie zakończone to brak było podstaw do podjęcia zawieszono postępowania.

Sąd Apelacyjny uznał, że możliwe jest zbadanie prawidłowości niezaskarżalnego postanowienia o zmianie podstawy zawieszono, które miało wpływ na wynik sprawy na podstawie art. 380 w związku z art. 397 § 2 k.p.c. albowiem we wnioskach skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości, a w uzasadnieniu zażalenia domagał się, w ramach rozpoznawanego zażalenia, również kontroli zasadności postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 28 czerwca 2013 r. o zmianie podstawy zawieszono postępowania.

Co prawda Sąd rozpoznający sprawę w ramach art. 182 § 1 k.p.c. nie jest związany podstawą prawną wskazaną w postanowieniu o zawieszono postępowania (na zgodny wniosek stron), będącą konsekwencją procesowych oświadczeń stron, jeśli z materiału dowodowego wynika, że inna była rzeczywista przyczyna zawieszono postępowania, a sąd opierając się na oświadczeniach procesowych - sprzecznie z materiałem dowodowym w sprawie - powołał zgodny wniosek stron jako podstawę prawną zawieszono postępowania (por. postanowienie SN z dnia 15 kwietnia 1983 r. IV PRN 4/83, OSNC 1983 nr 10, poz. 167), jednakże w niniejszej sprawie z materiału dowodowego nie wynika, że inna była rzeczywista przyczyna zawieszono postępowania.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. pismem procesowym z dnia 5 sierpnia 2012 r. wniósł o zawieszono postępowania w sprawie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia postępowań wszczętych z jego odwołania od decyzji dotyczących C. J., S. K., A. R., S. W., A. S. i T. Z..

Tak sformułowany wniosek zmierzający do ujednolicenia orzecznictwa nie mógł być podstawą zawieszono przewidzianą w art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., pomimo że zainteresowany (...) spółka z o.o. z siedzibą w G. przyłączył się do wniosku wnioskodawcy.

Zgodnie z art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Przesłankę zawieszenia postępowania na podstawie przytoczonego przepisu stanowi zależność rozstrzygnięcia sprawy od wyniku innego postępowania cywilnego.

Zależność ta musi być tego rodzaju, że orzeczenie, które ma zapaść w innym postępowaniu cywilnym będzie prejudykatem, czyli podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w której ma być zawieszona postępowanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005 r., V CK 407/05, LEX nr 462935).

Wynik jednej z wielu spraw opartych na podobnym, czy nawet takim samym stanie faktycznym, toczących się równocześnie w danym sądzie, nie stanowi prejudykalności dla pozostałych spraw. Należy bowiem zauważyć, że przepis art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. znajduje zastosowanie, gdy wynik jednego postępowania cywilnego zależy od wyniku innego postępowania cywilnego, gdyż przedmiot postępowania prejudykalnego stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym. Oznacza to, że nie jest możliwe rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu cywilnym bez wcześniejszego rozstrzygnięcia kwestii prejudykalnych (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 kwietnia 2006 r., III APz 11/06, LEX nr 21709).

W niniejszej sprawie o zawieszeniu zdecydował wzgląd na zasadę ekonomii procesowej oraz podobieństwo okoliczności faktycznych. Wzgląd ten mógł uzasadniać połączenie obu spraw (art. 219 k.p.c.), nie dawał natomiast podstawy

do zawieszenia postępowania w jednej z nich do czasu rozstrzygnięcia drugiej. Związek między obu sprawami nie jest związkiem prejudykalnym. Względy celowościowe nie uzasadniają zawieszenia postępowania w sprawie do czasu zakończenia postępowania w innej sprawie, gdyż Sąd może samodzielnie dokonywać ustaleń niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy. Zawieszenie postępowania w sprawie mogło zatem nastąpić tylko na podstawie art. 178 k.p.c., czyli tylko w okolicznościach zgody stron na takie zawieszenie.

Artykuł 181 pkt 2 k.p.c. stanowi, że Sąd postanowi podjąć postępowanie na wniosek którejkolwiek ze stron: w wypadku zawieszenia na wniosek obu stron albo wskutek niestawiennictwa - nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od zawieszenia, jeżeli strony we wniosku o zawieszenie nie oznaczyły dłuższego terminu.

Skoro Sąd Okręgowy w dniu 10 grudnia 2012 r. wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania, a skarżący wniósł o jego podjęcie 28 maja 2013 r., to upłynął trzymiesięczny termin wskazany w art. 181 pkt 2 k.p.c. i zawieszona postępowanie należało podjąć.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł, jak w punkcie pierwszym sentencji.

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach procesu w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że przez orzeczenie kończące postępowanie w sprawie w danej instancji należy rozumieć wyrok (postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym) albo inne orzeczenia, które trwale zamyka drogę do wydania wyroku (por. m.in. uchwałę z dnia 24 stycznia 2007 r., III CZP 124/06, OSNC 2007/6 poz. 91 oraz postanowienie z dnia 24 kwietnia 2012 r., I CZ 32/12, nie publ.). Przyjmuje się także, że chodzi tutaj o orzeczenie całkowicie kończące sprawę w danej instancji, a zatem o wyrok końcowy lub postanowienie o umorzeniu postępowania w całości lub odrzuceniu pozwu (odwołania) w całości, ponieważ dopiero takie orzeczenie pozwala na prawidłowe ustalenie wyniku sprawy, który z kolei w myśl art. 98 § 1 k.p.c. stanowi co do zasady podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Biorąc powyższe pod uwagę uznać należy, że postanowienie Sądu Okręgowego w przedmiocie odmowy podjęcia zawieszona postępowania nie stanowi postanowienia kończącego sprawę w instancji, gdyż nie rozstrzyga o całości postępowania, ani o jego meritum i z tego względu brak było podstaw do odpowiedniego - w myśl art. 397 w zw. z art.

391 § 1 k.p.c. - stosowania w postępowaniu zażaleniowym przez Sąd Apelacyjny przepisu art. 108 § 1 k.p.c. i orzekania o kosztach tego postępowania przed zakończeniem sprawy w całości w pierwszej instancji.